

Rechtbank van eerste aanleg Mechelen, vonnis van 16 maart 2010

Begrip nationaliteit – Dubbele nationaliteit – Meest effectieve nationaliteit – Artikel 3 § 2 WIPR – Keuze voor de Nederlandse nationaliteit – Weigering tot erkenning van de verstoting – Artikel 57 WIPR

Notion nationalité – Double nationalité – La nationalité la plus effective – Article 3 § 2 CDIP – Choix pour la nationalité Néerlandaise – Refus de reconnaissance de la répudiation – Article 57 CDIP

[\[Zie de zaak van 3 november 2010 heropening van de debatten\]](#)

Inzake:

Inzake het beroep tegen de weigering van de gemachtigde van de minister van migratie- en asielbeleid d.d. 5 maart 2009 om de visumaanvraag van mevrouw Y [...] op grond van haar huwelijk met de heer X [...] in te willigen, en aldus het op 09.05.2008 afgesloten huwelijk te [...] (Marokko) te erkennen, huwelijk gesloten zijnde tussen volgende verzoekers:

De heer X [...], geboren te [...] (Marokko) op [...], van Nederlandse en Marokkaanse nationaliteit, en wonende te [...]

en

Mevrouw Y [...] geboren te [...] (Marokko) op [...] van Marokkaanse nationaliteit, keuze van woonst doend op het bovenstaand adres van de heer X [...]

beiden hebbende als advocaat: meester P. Masureel, advocaat te Brussel, er kantoorhoudende;

* * * *

Gelet op het vonnis van deze rechtbank - anders samengesteld - van 3 november 2009, waarbij de heropening van de debatten werd bevolen om de daarin aangehaalde redenen, en de in het vonnis vermelde gedingstukken;

Gezien de kennisgeving bij gerechtsbrief van 17 november 2009;

Gezien de stukken van verzoekers;

Gehoord in raadkamer op de zitting van 16 februari 2010 eerste verzoeker en zijn advocaat;

Gehoord in dezelfde zitting mevrouw G. Van den Brande, substituut-procureur des Konings, in haar negatief advies, waarop repliek.

* * * *

Beoordeling

1. De rechtbank, thans anders samengesteld, herneemt de zaak en verwijst naar hetgeen reeds werd uiteengezet in het vonnis van 3 november 2009.

Bij voormeld vonnis heeft de rechtbank het volgende overwogen:

- de vordering van verzoekers wordt ingesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 23 van het Wetboek Internationaal Privaatrecht (hierna afgekort als “WIPR”);
- de erkenning van buitenlandse authentieke akten wordt beheerst door artikel 27 WIPR, en de Dienst Vreemdelingenzaken beschikt over een eigen bevoegdheid om buitenlandse huwelijksakten of echtscheidingsakten direct of indirect te erkennen;
- het vermoeden wordt gehanteerd dat in het buitenland de juiste documenten werden gevraagd aan de echtgenoten, teneinde te voldoen aan de buitenlandse vormvereisten bij het sluiten van het huwelijk;
- de artikelen 18 en 21 WIPR dienen in acht te worden genomen. De Dienst Vreemdelingenzaken baseerde zich op artikel 21 WIPR en ging ervan uit dat de heer X [...] nog steeds gehuwd zou zijn, ingevolge een eerder huwelijk afgesloten te [...] (Marokko) op 29 november 2002 met mevrouw B [...]. Hierdoor zou het nieuwe huwelijk met mevrouw Y [...] niet door de Belgische autoriteiten kunnen erkend worden gelet op het verbod inzake polygaam huwelijk.
- het eerste huwelijk zou op 21 september 2007 ontbonden geweest zijn door een echtscheiding (of “verstoting”) met compensatie (“Khol'a”). De Dienst Vreemdelingenzaken heeft de bevoegdheid om na te gaan of de heer X [...] celibatair was, en mocht te dien einde op indirecte wijze nagaan of de scheidingsakte van 21 september 2007 in België kon erkend worden.

Thans stelt zich nog steeds de vraag of al dan niet voldaan is aan de bepalingen van artikel 57 WIPR, krachtens hetwelk een in het buitenland opgestelde akte die de wilsverklaring van de man om het huwelijk te ontbinden vaststelt (waarmee de scheiding met compensatie wordt gelijkgesteld) tóch in België erkend wordt indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de homologatie door een rechter van de staat waarin zij is opgemaakt;
- geen van de echtgenoten had de nationaliteit van een staat die deze vorm van huwelijksontbinding niet kent;
- geen van de echtgenoten had op het tijdstip van de homologatie zijn gewone verblijfplaats in een staat die deze vorm van huwelijksontbinding niet kent;
- de vrouw heeft de ontbinding van het huwelijk op ondubbelzinnige wijze en zonder dwang aanvaard;
- er bestaat tegen de erkenning geen weigeringsgrond als bedoeld in artikel 25 WIPR.

Waar de Dienst Vreemdelingenzaken meende dat niet voldaan was aan deze voorwaarden omdat de heer X [...] de Nederlandse nationaliteit bezat en de Nederlandse staat deze vorm van huwelijksontbinding niet kent, wees de rechtbank in het voormeld vonnis reeds op het feit dat de heer X [...] naast de Nederlandse, tevens de Marokkaanse nationaliteit bezat. Volgens artikel 3 § 2 WIPR dient voor een persoon met de dubbele nationaliteit, de nationaliteit in acht dient genomen te worden van de staat waarmee de persoon, alle omstandigheden in acht genomen, de nauwste banden heeft.

Door de rechtbank werd dan de heropening van de debatten bevolen teneinde de heer X [...] toe te laten aan te tonen:

- dat de heer X [...] op het ogenblik van de ontbinding van het eerste huwelijk, de nauwste banden had met Marokko en niet met Nederland;
- waar zowel de heer X [...] als mevrouw B [...] hun gewone verblijfplaats hadden op 5 oktober 2007, zijnde de datum van de homologatie van de scheidingsakte;
- dat mevrouw B [...] de ontbinding van het huwelijk op ondubbelzinnige wijze en zonder dwang heeft aanvaard.

2. Namens verzoekers werden ter zitting van 16 februari 2010 bijkomende stukken neergelegd.

Teneinde na te gaan met welke staat de heer X [...] op het ogenblik van de ontbinding van zijn eerste huwelijk de nauwste banden had (met name de Nederlandse of de Marokkaanse), dient inzonderheid rekening te worden gehouden met diens gewone verblijfplaats.

Onder '*gewone verblijfplaats*' dient de plaats te worden begrepen waar een natuurlijke persoon zich hoofdzakelijk heeft gevestigd, zelfs bij afwezigheid van registratie en onafhankelijk van een verblijfs- of vestigingsvergunning. Om deze plaats te bepalen wordt rekening gehouden met omstandigheden van persoonlijke of professionele aard die duurzame banden met de plaats aantonen of wijzen op de wil om die banden te scheppen. De criteria die in aanmerking moeten worden genomen, zijn een concentratie van belangen van de persoon, samen met een zekere verblijfsduur of een intentie tot stabiele vestiging. Dit begrip werd ontleend aan de definitie die de Raad van Europa voorstelt in zijn Resolutie 72 van 18.01.1972 betreffende de eenmaking van de juridische begrippen "woonplaats" en "verblijfplaats". (DE LAET, K., 'De erkenning van vreemde echtscheidingen in Europese en islamitische landen', C.A.B.G. 2004/4, p. 68, voetnoot 187).

De heer X [...] legt een afschrift uit de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente Amsterdam van 29 december 2009 voor, waarop vermeld staat dat hij op 21 april 2004 vertrokken is naar een onbekend adres. Tevens legt hij een administratief getuigschrift voor van de Caïd (stadchef) van het arrondissement [...] (Marokko) van 14 januari 2010, waarop vermeld staat dat de heer X [...] voor zijn verlaten van Marokko verbleef op een adres te Tanger, en dat hij daar tevens verblijft wanneer hij in het grondgebied Marokko binnenkomt.

Uit deze stukken kan aldus geenszins afgeleid worden waar de heer X [...] effectief verbleef ten tijde van de ontbinding van het eerste huwelijk en de homologatie van de scheidingsakte.

In de door verzoekers voorgelegde afgevaardigde volmacht van [...] betreffende de echtscheiding in kwestie, staat vermeld dat de heer X [...] verblijft in Nederland. Ter zitting van 16 februari 2010 stelde de raadsman van verzoekers evenwel dat dit een vergissing betreft.

Op het getuigschrift van woonst van de heer X [...] van 13 juli 2009 staat vermeld dat hij sinds 29 december 2006 over de Nederlandse nationaliteit beschikt. Hieruit kan afgeleid worden dat de heer X [...] alleszins omstreeks deze datum de wil had om duurzame banden met Nederland te scheppen.

De rechtbank meent dat op basis van de voorliggende stukken geenszins met zekerheid kan gesteld worden waar de heer X [...] ten tijde van de ontbinding van het eerste huwelijk en de homologatie van de scheidingsakte zijn gewone verblijfplaats had. Wel had hij kennelijk, zeker omstreeks december 2006, de wil om duurzame banden met Nederland te scheppen. Alleszins blijkt uit geen enkel stuk dat de heer X [...] zijn gewone verblijfplaats in Marokko had.

Indien op grond van de bovenvermelde criteria niet kan worden bepaald welke nationaliteit de meest effectieve is, dient de ambtenaar van de burgerlijke stand te verwijzen naar de door de persoon gemaakte keuze, bij voorbeeld ingeval een persoon met verschillende nationaliteiten zich heeft laten inschrijven in het bevolkingsregister onder één van die nationaliteiten. (DE LAET, K., o.a 2004/4, p. 69).

Zowel het getuigschrift van woonst betreffende de inschrijving van de heer X [...] te Mechelen van 30 oktober 2008 als dit van 13 juli 2009 vermelden dat de heer X [...] de Nederlandse nationaliteit heeft. Bij zijn inschrijving in het bevolkingsregister heeft de heer X [...] dus kennelijk gekozen voor de Nederlandse nationaliteit.

Op basis van de thans voorliggende elementen dient de rechtbank te besluiten dat de heer X [...] ten tijde van de ontbinding van het huwelijk de nauwste banden had met Nederland, althans had hij er kennelijk nauwere banden mee dan met Marokko.

Bijgevolg dient te worden vastgesteld dat niet voldaan is aan één van de voorwaarden van artikel 57 WIPR, aangezien de heer X [...] de nationaliteit bezat van een staat, met name de Nederlandse, die de huwelijksontbinding door echtscheiding met compensatie ("Khol'a") niet kent.

Bij gebreke aan erkenning van de ontbinding van het eerste huwelijk van de heer X [...] met mevrouw B [...] kan, ingevolge het verbod op een dubbel huwelijk dat vastgelegd is in artikel 147 van het Belgisch burgerlijk wetboek en in artikel 391 van het Belgisch strafwetboek, het tweede huwelijk van de heer X [...] afgesloten te [...] (Marokko) op 9 mei 2008 met mevrouw Y [...] niet erkend worden.

De vordering van verzoekers dient dan ook te worden afgewezen als ongegrond.

**OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK,**

Vermeldende de toepassing van de artikelen 2, 34, 36, 37, 40 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en van de wetten van 26 juni 2000 en 30 juni 2000 betreffende de invoering van de euro en de in uitvoering hiervan genomen Koninklijke Besluiten van 20 juli 2000;

Rechtsprekend op tegenspraak en in eerste aanleg;

Herneemt de zaak;

Het vonnis van 3 november 2009 verder uitwerkend,

Gelet op het ongunstig advies van mevrouw G. Van den Brande, substituut- procureur des Konings, op de zitting van 16 februari 2010,

Verklaart het verzoek ontvankelijk doch ongegrond;

Laat de kosten van het geding ten laste van verzoekers.

Aldus uitgesproken in openbare zitting op zestien maart tweeduizend en tien, waar zitting hadden:

Mevrouw J. Bouriet, alleenzetelend rechter

Mevrouw H. Van de Put, eerste substituut-procureur des Konings

Mevrouw E. Verbinnen, griffier

